

$$1 - n = 2n - 5 \Rightarrow 3n = 6 \Rightarrow n = 2$$

$$m + 2 = -1 \Rightarrow m = -3$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برای تابع بودن f باید داشته باشیم:

برای تابع بودن g باید داشته باشیم:

با مشخص شدن m و n دو تابع را بازنویسی می‌کنیم:

$$f = \{(-1, 4), (-2, -1), (2, 5)\} \Rightarrow D_f = \{-1, -2, 2\}$$

$$g = \{(1, -1), (-2, -3), (2, 8)\} \Rightarrow D_g = \{1, -2, 2\}$$

$$D_{f+g} = D_f \cap D_g = \{-2, 2\} \Rightarrow f + g = \{(-2, -4), (2, 13)\} \Rightarrow A = R_{f+g} = \{-4, 13\}$$

$$-4 + 13 = 9$$

پس مجموع مقادیر اعضای A برابر خواهد شد با:

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا $f_1(8)$ و $f_2(8)$ را به دست می‌آوریم، سپس سایر fها را محاسبه می‌کنیم:

$$\left. \begin{aligned} f_1(8) &= 2(8) + 1 = 17 \\ f_2(8) &= 8 - 1 = 7 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \begin{cases} f_3 = f_1 \times f_2 = 17 \times 7 = 119 \\ f_4 = f_1 \times f_2 = 17 \times 7 = 119 \\ f_5 = f_1 - f_2 = 17 - 7 = 10 \end{cases}$$

$$f_6 = \frac{f_3}{f_1} = \frac{119}{17}, f_7 = f_5 - f_4 = 10 - 119 = -109$$

$$f_8 = f_6 \times f_7 = \frac{119}{17} \times \left(\frac{-109}{1} \right) = \frac{-12971}{17}$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطا برای هر نقطه برابر است با قدرمطلق تفاضل مقدار واقعی هر نقطه از درون‌یابی آن.

$$(\sim p \vee q) \wedge p \equiv T \begin{cases} p \equiv T \Rightarrow \sim p \equiv F (*) \\ \sim p \vee q \equiv T \xrightarrow{(*)} q \equiv T \end{cases}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$(\sim r) \vee (\sim q \wedge p) = \begin{cases} \text{اگر } r \equiv T : \underbrace{(\sim r)}_F \vee \underbrace{(\sim q \wedge p)}_F \equiv F \equiv \sim r \\ \text{اگر } r \equiv F : \underbrace{(\sim r)}_T \vee \underbrace{(\sim q \wedge p)}_F \equiv T \equiv \sim r \end{cases}$$

پس همواره هم‌ارزش با $\sim r$ است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

$$\pi \simeq 3/14 \Rightarrow -\pi - x \simeq -3/14 + \frac{1}{4} \simeq -3/14 + 0/5 \simeq -2/64 \Rightarrow [-\pi - x] = [-2/64] = -3$$

$$x = -\frac{1}{4} \Rightarrow x^2 = \frac{1}{16} \Rightarrow 3x^2 - 1 = \frac{3}{16} - 1 = -\frac{13}{16} \Rightarrow [3x^2 - 1] = -1$$

$$[3x^2 - 1] + [-\pi - x] = -1 + (-3) = -4$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. چون تابع f همانی است پس، به ازای هر ورودی از دامنه، مقدار خروجی تابع با ورودی برابر است.

$$50a^2 - 49a = a \Rightarrow 50a^2 - 50a = 0 \Rightarrow 50a(a - 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a = 1 \end{cases}$$

پس دامنه تابع $\{0, 1\}$ است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۷

$$\sim(p \Leftrightarrow q) \wedge \sim(q \Rightarrow p) \equiv \underbrace{\sim(T \Leftrightarrow F)}_F \wedge \underbrace{\sim(F \Rightarrow T)}_T \equiv T \wedge F \equiv F$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۸

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\}$$

$$D_f = R - \{\text{ریشه های مخرج}\}$$

$$x^2 + x - 2 = 0 \Rightarrow (x + 2)(x - 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x + 2 = 0 \rightarrow x = -2 \\ x - 1 = 0 \rightarrow x = 1 \end{cases}$$

$$D_f = R - \{-2, 1\}, D_g = R$$

از طرفی اگر $g(x)$ مساوی صفر باشد:

$$g(x) = -2|x + 1| = 0 \Rightarrow |x + 1| = 0 \Rightarrow x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1$$

$$D_{\frac{f}{g}} = \underbrace{\{R - \{-2, 1\} \cap R\}}_{R - \{-2, 1\}} - \{-1\} = R - \{-2, 1, -1\}$$

یعنی تابع $\frac{f}{g}$ در سه نقطه تعریف نمی شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۹

$$g(x) = \text{sign } x = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

$$f(x) = \{(1, a), (a, -1)\} \xrightarrow{f \text{ تابعی ثابت است}} a = -1 \Rightarrow f = \{(1, -1), (-1, -1)\}$$

$$\frac{4g(0) - 3f(-1)}{\frac{1}{4}f(1) \times g(-2)} = \frac{4(0) - 3(-1)}{\frac{(-1)}{4} \times (-1)} = \frac{0 + 3}{\left(-\frac{1}{4}\right) \times (-1)} = \frac{3}{\frac{1}{4}} = 6$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۰

$$\text{الف) } (p \vee q) \Leftrightarrow (p \wedge q) \equiv \underbrace{(F \vee T)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(F \wedge T)}_F \equiv F$$

$$\text{ب) } (p \wedge q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p) \equiv \underbrace{(F \wedge T)}_F \Leftrightarrow \underbrace{(T \Rightarrow F)}_F \equiv T$$

$$\text{پ) } (p \Rightarrow q) \wedge r \equiv \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \wedge r \equiv T \wedge r \equiv r$$

$$\text{ج) } (\sim p \Rightarrow \sim q) \vee (q \Leftrightarrow p) \equiv (\sim F \Rightarrow \sim T) \vee (T \Leftrightarrow F) \equiv \underbrace{(T \Rightarrow F)}_F \vee \underbrace{(T \Leftrightarrow F)}_F \equiv F$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۱

$$\frac{\text{تعداد حالت های ارزشی گزاره ۶}}{\text{تعداد حالت های ارزشی گزاره ۳}} = \frac{2^6}{2^3} = 2^3 = 8$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۲

$$y = (x + 2)^2 - 2x^2 = -x^2 + 4x + 4$$

الف) درست است، زیرا:

$$x^2 + 4 = 0 \iff x^2 = -4 \iff \text{معادله جواب ندارد.}$$

ب) نادرست است، زیرا:

ج) نادرست است، زیرا: فقط در صورتی که لوزی، مربع باشد این عبارت درست است. پس همواره درست نیست.

د) نادرست است، زیرا: عدد ۱ نه اول است و نه مرکب.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۳

الف) جمله‌ی امری است و گزاره نیست.

ب) گزاره است.

ج) گزاره نیست، زیرا خوشمزه بودن سلیقه‌ای است و نمی‌توان درستی یا نادرستی آن را تعیین کرد.

د) گزاره است و ارزش آن نادرست است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزاره‌ی «ارسطو معلم ثانی است» نادرست است. (ارسطو، معلم اول و فارابی معلم ثانی است) پس ۱۴

گزاره‌ی p نادرست است و برای آن که $(p \iff q)$ درست باشد، باید گزاره‌ی q نادرست باشد.

بررسی گزینه‌ها:

۱) نادرست است. ارسطو نویسنده‌ی کتاب ارغنون است.

۴) درست است.

۳) درست است.

۲) درست است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۵

نقیض گزاره‌ی دو شرطی $(p \iff q)$ را به صورت $(\sim p \iff q)$ یا $(p \iff \sim q)$ می‌توان نمایش داد.

$$\sim(p \iff q) \equiv \sim p \iff q \equiv p \iff \sim q$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۶

$$(\sim p \wedge \sim q) \Rightarrow (p \wedge r) \equiv (F \wedge T) \Rightarrow (T \wedge r) \equiv F \Rightarrow r$$

در گزاره‌ی شرطی اگر مقدم نادرست باشد، آن گزاره به انتفای مقدم درست است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۷

تمام گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ نقیض گزاره‌ی $\sqrt{2} > \sqrt{3}$ می‌باشند ولی گزینه‌ی ۴ نقیض گزاره‌ی $\sqrt{2} > \sqrt{3}$ نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

- (۱) درست است. ترکیب عطفی دو گزاره، خاصیت جابه‌جایی دارد.
 (۲) درست است. ترکیب فصلی دو گزاره، خاصیت جابه‌جایی دارد.
 (۳) نادرست است. مطابق جدول ارزشی زیر، گزاره‌ی $\sim(p \wedge q)$ با گزاره‌ی $\sim p \wedge \sim q$ هم‌ارزش نیست.
 (۴) درست است. براساس جدول ارزشی زیر، گزاره‌ی $\sim(p \wedge q)$ با گزاره‌ی $\sim p \vee \sim q$ هم‌ارزش است.

p	q	$\sim p$	$\sim q$	$\sim(p \wedge q)$	$\sim p \wedge \sim q$	$\sim p \vee \sim q$
د	د	ن	ن	ن	ن	ن
د	ن	ن	د	د	ن	د
ن	د	د	ن	د	ن	د
ن	ن	د	د	د	د	د

هم‌ارزی $\sim(p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$ همواره برقرار است و به قانون دمورگان معروف است.

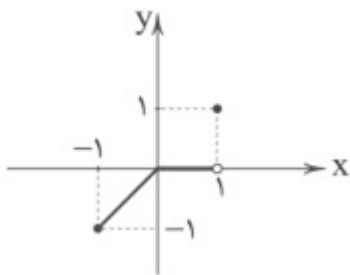
گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$f(x) = |x| = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

$$g(x) = [x] = \begin{cases} -1 & -1 \leq x < 0 \\ 0 & 0 \leq x < 1 \\ 1 & x = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f \times g = \begin{cases} x & -1 \leq x < 0 \\ 0 & 0 \leq x < 1 \\ 1 & x = 1 \end{cases}$$

بنابراین نمودار این تابع به صورت زیر است:

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نمودار تابع $f + g$ ، خط $y = x$ است. پس داریم:

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x) = -x^2 + g(x) = x \Rightarrow g(x) = x + x^2$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم همه‌ی ابیات با هم تناسب مفهومی دارند، به جز بیت گزینه‌ی «۳».

در بیت اول گزینه‌ی «۳»، شاعر به دشواری غم عشق اشاره دارد و می‌گوید:

«خاری که بر دل می‌نشیند (یعنی عشق)، آزاردهنده‌تر از خاری است که در پای فرو می‌رود»، در حالی که در بیت دوم این گزینه،

شاعر می‌گوید: «با وجود غم عشق معشوق، رفتن به‌سوی زیبارویان دیگر نشانه‌ی کوتاه‌نظری است».

۲۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فاقد استعاره است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «خیال یار خود را پیش خود بنشانیدیم» آرایه‌ی «تشخیص» و «استعاره» ایجاد کرده است.

گزینه‌ی «۲»: «شکر و گوهر» استعاره از «سخنان شیرین و ارزشمند» / «شکر» استعاره از «سخنان معشوق» و «مگس» استعاره از «افراد مزاحم»

گزینه‌ی «۳»: «خیال او درآمد بر درش دربان شدیم» آرایه‌ی «تشخیص» و «استعاره» ایجاد کرده است.

۲۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مجاز نوشیدن جام

تشبیه: سنبل زلف و گل رخسار

تکرار: «دست» در بیت دوم

استعاره: خندیدن گل

۲۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در همه‌ی ابیات تلمیح وجود دارد. در گزینه‌ی ۳، دیده‌ی گردون خسیس، استعاره‌ی مکنیه از نوع تشخیص است.

۲۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت چهار برتری زیبایی معشوق بر همه

مفهوم کلی صورت سؤال و بقیه گزینه‌ها پندناپذیری است.

۲۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) سینه مجاز از شنونده‌ی عاشق (علاقه جزئیّه)

(۲) لعل مجاز از لب یار (علاقه شباهت)

(۳) آفاق مجاز از مردم (علاقه نحلیه)

(۴) نگین مجاز از انگشتر (علاقه جزئیّه)

۲۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت «ب» مصحف انداختن: کنایه از ترک عبارت کردن / بیت «الف» گم شدن عقل: کنایه از گمراه و حیران شدن / بیت «ب» گردن خاراندن: کنایه از درنگ کردن / بیت «پ» دامن از دست دادن: کنایه از رها کردن

۲۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر یک از عبارت‌ها به ترتیب معرف امیرعلیشیر نوایی، بابافغانی شیرازی، حافظ و صائب هستند.

۲۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت «د»، فاقد آرایه‌ی استعاره است. تشریح سایر ابیات:

بیت «الف»: جناس تام: «دیده» در مصراع اول: چشم، «دیده» در مصراع دوم: دیده است.

بیت «ب»: واج‌آرایی: در مصراع اول، واج‌آرایی مصوّت « — » مشهود است: سرّ قلمِ قدرتِ بی‌چونِ الهی

بیت «ج»: مجاز: «سنگ» در مصراع دوم مجاز از کوه بیستون

بیت «ه»: تشبیه: دو برداشت از این بیت می‌توان داشت: ۱- بلافاصله بعد از رفتن یار، به او نامه‌ای خالی از متن می‌نویسم که

معشوقم بداند من از هجران او [و گریه‌ی زیاد]، کور شده‌ام و توانایی نوشتن ندارم.

۲- بلافاصله بعد از رفتن یار، به او نامه‌ای خالی از متن (نامه‌ای که متن درونش نباشد، سفید است). می‌فرستم که معشوقم بداند

همانند این نامه‌ی سفید، چشم من هم سفید شده‌است (یعنی نامه‌ی سفید را، به‌نشانه‌ی چشم سفید خودم می‌فرستم).

در معنای دوم، تشبیه مضمّر داریم: «دیده‌ی سفید» و «نامه‌ی ننوشته» با وجه‌شبه «سفیدی»، به‌صورت پنهان به‌هم مانده‌اند.

۳۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

در بیت گزینه‌ی ۱ واژه «مینا» در گزینه‌ی ۲ واژه «آینه» و در گزینه‌ی ۴ واژه «خانه» هر سه استعاره مصرحه از «دل» هستند.
در بیت ۳: می گلرنگ مشک بو: تشبیه
شرار رشک و حسد و دلِ گلاب: استعاره مکنیه

۳۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در ابیات گزینه‌های ۲ و ۴ آرایه اسلوب معادله و در بیت گزینه‌ی ۳، ردیف خاص بیت را می‌تواند نشانه‌ای از سبک هندی باشد.

۳۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ۴ پایه‌ی مستفعلن

(۲) ۴ پایه‌ی مفاعیلن

(۴) مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۳۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «روحیه‌ی شادی‌گرایی و خوش‌باشی» که از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است، می‌توان در این بیت

مشاهده کرد. بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مفهوم این بیت تقدیرگرایی و باور به جبر است که از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.

گزینه‌ی «۳»: ستایش عشق از ویژگی‌های فکری سبک عراقی، در این بیت وجود دارد.

گزینه‌ی «۴»: مفهوم فراق به‌عنوان یکی از ویژگی‌های فکری سبک عراقی در این بیت مشهود است.

۳۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

مفهوم کلی گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳): دلبستگی و در بند معشوق بودن، بهتر از رهایی است.

مفهوم گزینه‌ی (۴): توصیف دلبستگی و عشق ورزیدن

۳۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وزن مصراع گزینه‌ی ۴، (مفاعیلن فعلاطن مفاعیلن فعلن) است و قابلیت دسته‌بندی هجایی دوگانه را نداد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: مفعول مفاعیلن فعولن = مستفعلُ فاعلاطُ فعلن

گزینه‌ی ۲: مفعول فاعلاط فاعیل فاعلن = مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل

گزینه‌ی ۳: مفعول مفاعیلن مفاعیلن = مستفعلُ فاعلاطُ مفعولن

توضیح نکات درسی: در کلماتی مانند «خیال، زیان، بیا و ...» که بعد از مصوت کوتاه «-»، صامت «ی» آمده است، هجای اول کوتاه است و این موضوع ضرورت زبانی است، نه اختیار شاعری.

۳۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تلمیح: کمال خجندی با استفاده از ترکیبات «دم عیسی» و «حسن یوسف» اشاره‌ای غیرمستقیم به

احوال این پیامبران داشته است. / جناس: دم و در / استعاره: لعل استعاره از لب

توجه: «دم» در این بیت معنای نفس دارد و مجاز نیست و در ترکیب «چاه زنخدان» تشبیه دیده نمی‌شود، چرا که زنخدان (چانه)

هیچ وجه شبیهی با چاه ندارد. (چاه زنخدان = فاصله‌ی بین لب زیرین و چانه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۲: بیت فاقد مجاز و تشبیه است.

گزینه‌ی ۳: بیت فاقد تضاد است.

گزینه‌ی ۴: بیت فاقد تشبیه است.

۳۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وزن گزینه‌ی (۴): مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن (= مستفعل مفعولن // مستفعل مفعولن). وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) فعلات فاعلاتن // فعلات فاعلاتن (۲) مفاعِلن فعلاتن // مفاعِلن فعلاتن (۳) مفتعلن فاعلن // مفتعلن فاعلن

۳۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی بیت گزینه‌ی ۴ با شادی‌گرایی ارتباط دارد که از ویژگی‌های فکری «سبک خراسانی» می‌باشد. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: فراق و غم‌گرایی
گزینه‌ی ۲: پرهیز از زهد ریایی گزینه‌ی ۳: اعتقاد به قضا و قدر

۳۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هریک از پایه‌های آوایی بیت گزینه‌ی ۲: سه هجا دارد.

م	را	مَص	لَ	حَتَّ	نِی	سِت	لِی	کَن	هَـ	مَان	بِه
۱	۲	۳	۴								

۴۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) قشلاق، قراباغ (البته این واژه اسم خاص است).
(۳) یورش
(۴) قشون

۴۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ها:

کنایه: «به صد زنجیر بستن» کنایه از به طور کامل گرفتار کردن
تشبیه: من به آب
استعاره: سرو استعاره از معشوق

۴۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ابیات مرتبط: بی‌تأثیر بودن سرزنش اغیار نزد عاشق

مفهوم بیت الف: ناخوش بودن فراق یار و سرزنش خلق و دیدن رقیب نزد عاشق
مفهوم بیت د: سرزنش شنیدن عاشق از اغیار و بی‌توجهی معشوق نسبت به عاشق

۴۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وزن این بیت مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع می‌باشد. در حالی که ابیات دیگر دارای وزن مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن هستند و این بیت سه هجا کمتر دارد.

۴۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

(ب) بادام‌چشم، پسته‌دهان: تشبیه
(د) خون: مجاز از کشتن
(الف) ستاره: استعاره از ممدوح
(ج) دریا، آغوش گشاید: تشخیص

۴۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ها:

تشبیه فشرده: قبله‌ی آرزو
کنایه: روی دل سوی چیزی داشتن / دل‌آرا بودن
مجاز: عالم (مردم عالم)
استعاره‌ی مکنیه: روی دل (اضافه‌ی استعاری)

۴۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مصراع اول:

لب: مشبّه / لاله: مشبّه به / شکفتن: وجه شبه / ماند: ادات تشبیه

مصراع دوم:

دل: مشبّه / چشمه‌ی مهتاب: مشبّه به / بی‌قراری: وجه شبه / ماند: ادات تشبیه

۴۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(۲) فعولن فعولن فعولن فعولن

(۴) مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۴۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): مفتعلن مفتعلن فاعلن

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفاعیلن مفاعیلن فعولن

(۲) مفعول مفاعیلن فعولن

(۴) فعولن فعولن فعولن فعل

۴۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وزن گزینه‌ی (۴): فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

بررسی وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول فاعلاتن // مفعول فاعلاتن

(۲) مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن

(۳) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعّلن

۵۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن گزینه‌ی (۳): مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (مستفعّلن فعولن مستفعّلن فعولن)

(۲) مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن

(۴) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۵۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند به رسمیت شناخته نمی‌شوند. — جهان اجتماعی دینی و معنوی

- با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت امکان بهره‌وری معقول انسان را از طبیعت دور از دسترس می‌سازد. — جهان اجتماعی

اساطیری

- مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان‌های دیگر بهره می‌برد — جهان اجتماعی سالم و زنده و فعال

- هویت جنبش‌ها و انقلاب‌ها و کشورها براساس یکی از بلوک شرق و غرب شناسایی می‌شوند. — جهان دوقطبی قرن بیستم.

- اشتراک مراتض‌ها و راهبه‌ها — فرهنگ دنیاگریز

۵۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. انقلاب اسلامی با بازگشت به اسلام و با اتکا بر فقه سیاسی و اجتماعی شیعی، مسئله‌ی اسرائیل را

مسئله‌ی جهان اسلام مطرح می‌کرد. انقلاب اسلامی در گسترش اندیشه‌های پسامدرن مؤثر بود. با قبول حضور فرهنگی و تمدنی

جهان اسلام، نظریه‌ی جنگ تمدن‌ها از سوی برخی نظریه‌پردازان غربی مطرح شد. فوکویاما فروپاشی بلوک شرق (شوروی سابق) و

غلبه‌ی نظام لیبرال دموکراسی غرب را پایان مبارزات عقیدتی سیاسی بشر می‌دانست.

تدوین رساله‌های جهادیه — نمونه‌ی تاریخی مقاومت منفی (الف)

انقلاب مشروطه — نمونه‌ی تاریخی انقلاب اجتماعی (د)

اصلاح رفتار حاکمان — ویژگی فعالیت رقابت‌آمیز (ب)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. انقلاب اسلامی و انقلاب‌های آزادی‌بخش جهت‌گیری ضداستعماری داشتند و در جهت از بین بردن سلطه‌ی سیاسی کشورهای غربی عمل می‌کردند. حرکت‌های اجتماعی روشنفکران چپ در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی و سوسیالیستی و مارکسیستی بود. استبداد استعماری به دلیل وابستگی به کشورهای استعمارگر و عمل کردن مطابق منافع این کشورها، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را مخدوش می‌ساخت. امام خمینی حرکت انقلابی را برای حذف شاهنشاهی و تحقق حکومت اسلامی دنبال می‌کرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیدارگران نخستین، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، از فرهنگ غرب شناخت عمیقی نداشتند. آن‌ها خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند. برخی از آنان، دوری مسلمانان از عمل به اسلام را عامل ضعف جوامع اسلامی می‌دانستند و گمان می‌کردند دلیل قدرتمندی جوامع غربی این است که عملکرد آن‌ها اغلب همان است که مورد توجه اسلام نیز است. تدوین رساله‌های جهادیه، نمونه‌ی تاریخی از مقاومت منفی است.

امام خمینی، انقلاب را هنگامی آغاز کرد که رهبران دینی از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشته بودند. شاه تحت حمایت دولت‌های غربی بود و مأموریت حفظ امنیت منطقه را به عهده داشت. روشنفکران چپ نیز از صحنه رقابت‌های سیاسی داخلی کشور حذف شده بودند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برخی از روشنفکران چپ، آشکارا اندیشه‌های غیرتوحیدی را مطرح می‌کردند و برخی دیگر حتی گاهی اندیشه‌های خود را در پوشش دینی بیان می‌داشتند.

نخستین بیدارگران اسلامی، با وجود رویکرد اعتراض‌آمیز به غرب، خطر غرب را بیشتر در سلطه‌گری و قدرت سیاسی و اقتصادی آن می‌دیدند.

به موازات نخستین بیدارگران اسلامی، گروه دیگری (به نام منورالفکران غربگرا) در جوامع اسلامی پیدا شدند که شیفته‌ی فرهنگ غرب بودند، آن‌ها که بیشتر در لژهای فراماسونری سازمان می‌یافتند نیز خود را بیدارگر می‌نامیدند. جریان روشنفکران چپ حتی در کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب قرار داشتند، یک جریان اجتماعی تأثیرگذار بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هنگامی که حاکمان قاجار - به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر

بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومت منفی» به سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد.

انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند؛ و به همین سبب، استعمار با دست کارگزاران این انقلاب‌ها، در چهره استعمار نو باز می‌گشت.

انقلاب اسلامی ایران با الگو گرفتن از فقه اجتماعی و سیاسی شیعی، از منظر دینی و فرهنگی به شناخت بحران‌ها و چالش‌های جهان اسلام پرداخت.

اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهند کرد که فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای براساس فقاقت و عدالت، سازمان می‌یابند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

الف) از دیدگاه کنت، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست، بلکه امری عارضی و تحمیلی است.
ب) در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم و در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد.
ت) در مرحله آخر درگیری‌ها در جهان معاصر، دیگر دولت - ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌المللی نیستند و رقابت‌ها و درگیری‌ها، بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ به وقوع خواهد پیوست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار دادند. چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم و تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م. ادامه یافت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان این نظریه در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند. چالش بلوک شرق و غرب، چالشی منطقه‌ای نبود بلکه چالشی جهانی بود. نظریه‌پردازان لیبرال، آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- تغییر ساختار سیاسی — انقلاب اجتماعی (مشروطه)
- جنبش تنباکو — نمونه‌ی فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی
- همکاری در حد واجبات نظامیه با حاکم نامشروع — مقاومت منفی
- فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی — اصلاح رفتار یا ساختار

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- چالش فقر و غنا — لیبرالیسم اولیه
- عبور از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری — جامعه‌ی آرمانی مارکس
- مخالفت با دخالت دولت در اقتصاد — بیهوده دانستن کمک به مستمندان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کشورهای غربی چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیرغربی حل می‌کنند (مرکز و پیرامون)

از نظر گروهی که دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را به کار می‌برند، مشکل کشورهای فقیر نه فقط ضعف اقتصادی و صنعتی بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌ها است.

کشورهای صنعتی و ثروتمند، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند. (توسعه‌یافته و عقب‌مانده)
کشورهای غربی با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند. (مرکز و پیرامون)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در نیمه‌ی دوم قرن بیستم با روشن شدن این‌که علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت. آشکار شد علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست، بلکه تفسیرهای متناسب با فرهنگ‌های دیگر نیز می‌تواند وجود داشته باشد.

جامعه‌شناسان قرن نوزدهم روش تجربی خود را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند.
در نیمه‌ی اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از دآوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.

علت پیدایش هریک از موارد زیر چیست؟

- تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود و از منابع عقلانی و وحیانی نیز استفاده می‌کند.
- صنعت عنصری بود که به انباشت ثروت سرمایه‌داران و موقعیت آنان سرعت بخشید.
- برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره‌ی چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی هویت‌زدایی از پدیده‌های اجتماعی و انسانی می‌کنند
- بحران زیست‌محیطی به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی، سیاسی هم‌چون مهاجرت، حاشیه‌نشینی و بیکاری منجر شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سلطه‌ی کشور دیگر یک امر بیرونی، غیرقابل کنترل و نسبتاً ناپایدار است. نداشتن استعداد یک امر درونی، پایدار و غیر قابل کنترل است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. توجه در دوره‌ی کودکی هم وجود دارد و در مرحله‌ی نوجوانی بهبود می‌یابد، پس پیوسته است، اما ظرفیت‌سازی حافظه و مهارت فراحافظه تازه در دوره‌ی نوجوانی شکل می‌گیرد، در نتیجه مربوط به مرحله‌ی خاصی هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- در ساعات اولیه‌ی بعد از یادگیری، هر چه زمان بگذرد، مطالب بیش‌تری فراموش می‌شوند (رابطه‌ی مستقیم)، اما بعد از آن، شدت فراموشی کاهش می‌یابد (رابطه باز هم مستقیم است اما شیب کم‌تری دارد).
- بهترین شیوه‌ی کنترل اثر گذشت زمان، مرور اطلاعات در زمان مناسب است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منبع انگیزش بیرونی در پاداش و لذت خارج از فرد قرار دارد. اعتقاد قوی به چیزی که شناخت داریم، نظام باورهای ما را شکل می‌دهد. به عوامل ایجادکننده‌ی رفتارهای فرازیستی نگرش می‌گویند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. افسردگی باعث تشکیل باورهای منفی می‌شود. اهداف را نباید خیلی بزرگ یا خیلی کوچک تعیین کرد. حرکت در مسیر هدف نیز نوعی موفقیت تلقی می‌شود. اعتماد به توانایی‌های خود، به ادراک کارایی اشاره دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رضا و رُزا غیرهم‌جنس هستند، پس نمی‌توانند همسان باشند، زیرا دوقلوهای همسان الزاماً هم‌جنس هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر واژگان را به صورت طوطی‌وار و بدون توجه به معانی آن‌ها حفظ نماییم، یادگیری سطحی اتفاق می‌افتد و اثر تداخل کنترل نمی‌شود، زیرا برای کنترل اثر تداخل باید یادگیری عمیق داشته باشیم. مطالعه و یادگیری بدون استراحت مانع کنترل اثر تداخل می‌شود، زیرا برای کنترل آن باید استراحت داشت و از یادگیری با فاصله استفاده نمود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

- به اثر نادیده گرفتن حل مسئله برای مدت زمانی مشخص، اثر نهفتگی می‌گویند. به یادآوردن پاسخ سؤال امتحان یک ساعت پس از ترک جلسه به این موضوع اشاره دارد.
- نوع نگاه حل‌کننده مسئله، باعث می‌شود تا فرد در حافظه خود اطلاعات مرتبط با آن نگاه خاص را به خاطر آورد و اقدامات احتمالی فرد برای حل مسئله، تحت الشعاع آن نگاه خاص خواهد بود. نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت بوده و به همین علت آنها قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش آمده بوده‌اند.

۷۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حل مسائل به جنبه‌ی شناختی، رعایت حقوق دیگران، به جنبه‌ی اخلاقی و ابراز خشم، به جنبه‌ی هیجانی رشد انسان مربوط است.

۷۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معتبر بودن و پذیرفته شدن فرضیه لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن است.

۷۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

آزادانه بازی کردن ← هفت سال اول ← یعنی ۱ تا ۷ سالگی ← پس از ۶ سال درس است.
رفتار وی به منزله‌ی مشاور ← هفت سال سوم ← یعنی از ۱۴ تا ۲۱ سالگی ← پس از ۱۶ سال درس است.

۷۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جست‌وجو ← به دنبال چیزی بودن

نظام‌دار بودن ← تابع قواعد مشخصی بودن

۷۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، رسش یا پختگی گویند.

۷۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گام به حافظه سپردن رمزگردانی نام دارد. مدت زمان نگهداری اطلاعات، ذخیره‌سازی یا اندوزش نام دارد. آخرین مرحله‌ی حافظه، یعنی به خاطر آوردن اطلاعات ذخیره شده، بازیابی نام دارد.

رد گزینه‌ی ۱: نگهداری مرحله‌ی دوم حافظه است.

رد گزینه‌ی ۲: یادگیری همان رمزگردانی (= مرحله‌ی اول حافظه) است.

رد گزینه‌ی ۳: یادگیری مرحله‌ی اول و اندوزش مرحله‌ی دوم حافظه است.

۸۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «قد یدع»: گاهی رها می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «شاتمہ»: دشنام‌گویی را، دشنام‌گوی خود را (رد گزینه ۴) / «لیرضی»: تا خشنود سازد، تا راضی کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «یُسَخَطُ»: خشمگین کند (رد گزینه ۲) / «یُعاقب»: کیفر دهد (رد گزینه‌های ۲ و ۴، در گزینه‌ی «۴»، اجزای جمله هنگام ترجمه جابه‌جا شده‌اند).

۸۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

«قدمه الیسری»: ترکیب وصفی اضافی است و معنای «پای چپ او» می‌دهد / «بدأ ب»: شروع کرد، ابتدا: شروع شد
خطاها به ترتیب:

(۱) ترجمه ضمیر «ه» در قدمه - آغاز شد (۳) توانست - بگیرد (۴) شروع شد

۸۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «إِیاکم»: بپرهیزید/ لکی + فعل مضارع منصوب: ترجمه مضارع التزامی
خطاها به ترتیب:

(۲) گناهانش - بپرهیزد - نشود (۳) رها می‌کند ← یُخَلِّصُ (۴) گناهانش - گناهی

۸۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یُخرج فعل باب إفعال است به معنای: بیرون می‌آورد، خارج می‌کند و ضمیر «کم»: شما را، نقش مفعول را دارد. فعل مضارع «لِیُخْرِجَ»: تا بیرون آورد. [ترجمه مضارع التزامی]. خطاها به ترتیب:

(۱) خارج شوید (۳) بیرون بروید (۴) تاریکی - خودش

زرافه بلندترین حیوانات در زمین است، گردن بسیار بلندی دارد، آن چه به او اجازه خوردن برگ ها و گیاهانی را می دهد که حیوانات دیگر قادر به خوردنشان نیستند، و غالباً از طریق غذایی که می خورد، به آبی که به آن احتیاج دارد دست می یابد. زرافه بیشتر وقتش را در خوردن سپری می کند و طول قامتش هنگام خطرها به او کمک می کند. او دو پایش را در یک سوی بدن تکان می دهد، سپس هر دو پا را به سوی دیگر حرکت می دهد و این چنین می تواند که به سرعت راه برود.

ترجمه ی گزینه ها:

- (۱) ترجمه: زرافه آب نمی نوشد، چرا که او گیاهانی دارای رطوبت زیاد را می خورد.
- (۲) ترجمه: قد زرافه بسیار بلند است، (قدش) او را در غذا خوردن و هنگام خطر کمک می کند.
- (۳) ترجمه: چگونگی راه رفتن زرافه عجیب است، به طوری که او را در فرار از (دست) دشمن کمک می کند.
- (۴) ترجمه: زرافه در طول روز حجم زیادی از غذا را می خورد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موضوعی را مشخص کن که در متن نیامده است:

ترجمه ی گزینه ها:

- (۱) شیوه ی راه رفتن زرافه
- (۲) غذای زرافه و نوعش
- (۳) ظاهر زرافه
- (۴) مقدار خواب زرافه

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تَحَرَّكَ — حَرَّكَ

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مَذْكَر — مَوْث

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جواب شرط در واقع نتیجه ی جملات شرطی است و در این عبارت «أحسنتم» فعل جواب شرط است! بررسی سایر گزینه ها:

- (۲) «تَنَبَّهَ» فعل شرط و «له حلاوة» جواب شرط است.
- (۳) «تصبروا» فعل شرط و «تتغلبوا» جواب شرط است.
- (۴) «صبر» فعل شرط و «حصل علی» جواب شرط است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «تَتَوَقَّفَ» (این فعل مضارع از باب «تفعل» است، بنابراین «تَتَوَقَّفَ» صحیح است!)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «التفاف: در هم پیچیدن»، برای این عبارت صحیح نیست. («التفات: روی برگرداندن» صحیح است.) ترجمه ی گزینه ها:

- (۱) تیمشان را در ورزشگاه تشویق کردند: تماشاچیان
- (۲) در زنگ سوم، معلّم چیزی روی نوشت: تخته سیاه
- (۳) نپذیرفت گل را به دلیل آفساید: داور
- (۴) از مهم ترین آداب در محضر معلّم عدم به عقب است مگر برای ضرورت: درهم پیچیدن

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این عبارت فعل «أن ترتفعی: که بالا بروی» مفرد مؤنث مخاطب است و از لحاظ معنایی با جمله تناسب ندارد!

صحیح عبارت: من يُحِبُّ أَنْ يَرْتَفِعَ شَأْنُهَا فِي الْكِبَرِ، تَعْلَمُ كَثِيراً فِي الصَّغَرِ!
ترجمه ی عبارت: «هر کس دوست دارد که در بزرگسالی شأنش بالا برود، در خردسالی بسیار می آموزد!»

۹۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این عبارت اسم تفضیل «فُضلی» برای مقایسه به کار رفته که نادرست است، زیرا برای مقایسه همواره از وزن «أفعل» که مذکر است استفاده می‌شود!

۹۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هرگاه یک اسم نکره و بدون وابسته (صفت) باشد می‌توان آن را به شکل معرفه ترجمه کرد. در این عبارت، «کریهه» یک اسم نکره و بدون صفت است و هم‌چنین خبر می‌باشد، بنابراین مجازیم که آن را به شکل معرفه ترجمه کنیم!
ترجمه: بوی آب مرداب‌ها ناپسند است، زیرا آن حرکت نمی‌کند.

۹۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
أولاً «كَانَ» در این عبارت - هرچند ماضی است - اما باید مضارع ترجمه شود. هم‌چنین «العالمین: جهانیان» (دانشمندان = العالمین).
ترجمه درست: پیامبر ما (ص) الگویی نیک برای جهانیان است.

۹۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، علامت تنوین «صادق» نشانه‌ی نکره بودن نباشد، در عبارات داده شده، «صادق» اسم نکره و به‌معنای «راستگو» است به‌جز گزینه‌ی «۳»، که «صادق» معرفه به علم است و تنوین آن نشانه نکره بودن نیست.
ترجمه عبارت گزینه «۳»: صادر در زنگ آخر چیزی نگفت مگر کلمه‌ای درباره‌ی علت غیبت برادرش!

۹۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطاهای این گزینه: أَلْفَ (طبق ترجمه عبارت دلیلی برای مجهول بودن آن نیست. ص: أَلْف) - الْكَلِمَات (تلفظ صحیح آن «الكلمات» می‌باشد).

۹۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
«ملوثات» اسم نکره است و فعل «تضرّ» بعد از آن، برای توصیفش آمده است، پس جمله‌ی وصفیه محسوب می‌شود. (ترجمه‌ی عبارت: وقتی کسی مسئولیتش را فراموش نکند و محیط را از آلاینده‌هایی که به ما ضرر می‌رسانند، پاک کند، در آینده تغییری مشاهده خواهیم کرد!)

۹۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جمع «أعجوبة»: أعاجیب [مفرد «عجائب» کلمه «عجیب، عجیبه» می‌باشد]. / جمع «قَدَم: پا» أقدام / مفرد «الأسرى»: أسیر.

۱۰۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جمع تکسیر أو مکسر ← مفرد مذکر

(۲) المضاف (این کلمه مضاف نشده، زیرا مضاف «ال» یا «تنوین» نمی‌گیرد).

(۴) جمع مکسر ← مفرد مذکر

۱۰۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م، هرج و مرج اروپا را فرا گرفت و حملات طوایف غیرمتمدن از شرق و شمال موجب گسترش ناامنی شد. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه‌ی ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. از این‌رو، اربابان (زمین‌داران بزرگ)، از حمله شاهان، درصدد برآمدن قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زیردستان و یا اشراف درجه‌ی دوم واگذار کنند. به این ترتیب سلسله‌مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال به وجود آمد.

- ۱۰۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.
- ۱۰۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر چه رسول خدا (ص) با یهودیان مدینه پیمان صلح و اتحاد بسته بود، اما برخی از سران یهودی، به خصوص رؤسای سه قبیله بزرگ آنان، هرگاه فرصتی پیش می‌آمد، علیه حکومت اسلامی کارشکنی و با دشمنان همکاری می‌کردند.
- ۱۰۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- پس از سفاح، برادرش منصور به خلافت رسید. وی نقش زیادی در تحکیم و تثبیت حکومت عباسیان داشت.
- انتقال مرکز خلافت از بغداد به مرو در زمان مأمون صورت گرفت. (نه منصور)
- ۱۰۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سده‌های نخستین هجری، مساجد، مهم‌ترین مراکز آموزشی بودند.
- ۱۰۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی سلجوقی، بیهق (سبزوار) ری، گرکان، ساری و قم از جمله مهم‌ترین مراکز شیعه‌نشین ایران بودند.
- ۱۰۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.
- ۱۰۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در آستانه‌ی ظهور اسلام، ساکنان شبه‌جزیره‌ی عربستان را قبیله‌ها و طایفه‌های گوناگون عرب تشکیل می‌دادند و هریک از آن‌ها، بر پایه‌ی نسب‌نامه‌هایی که سینه به سینه منتقل شده بود، خود را به یکی از دو دسته‌ی قحطانی (جنوبی) و عدنانی (شمالی) منسوب می‌کردند.
- وابستگی شدید عرب‌ها به قبیله‌ی خود، موجب به وجود آمدن عصبیت قبیله‌ای شده بود.
- ۱۰۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ناکامی قریش در جنگ خندق و کاهش فعالیت‌های نظامی آنان علیه اسلام، زمینه‌ی مساعدی برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه‌ی حجاز و گسترش محدوده‌ی حکومت پیامبر (ص) فراهم آورد.
- ۱۱۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قرآن کریم، انعقاد پیمان صلح حدیبیه در ذی‌القعدة‌ی سال ششم هجرت را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است.
- ۱۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پس از آن که سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا (ص) ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره‌ی اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.
- ۱۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده، تعیین فاصله‌ی زمانی و مکانی بین راوی و خبر است تا معلوم شود، روایت‌کننده خود مستقیماً شاهد وقوع رویدادی بوده و یا خبر آن را از دیگران نقل کرده است.
- ۱۱۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جریان وکالت که از زمان امام صادق (ص) در جامعه اسلامی آغاز شد، در دوران غیبت نیز تا مدتی ادامه یافت و در پی آن مرجعیت شیعه شکل گرفت.

۱۱۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سه مورد از انواع کشاورزی تجاری عبارتند از:

(۱) کشت غله تجاری

(۲) کشت تک محصولی تخصصی «پلانتیشن»

(۳) دامداری تجاری

ایالات متحده آمریکا حدود ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می کنند و اولین تولید کننده و صادر کننده محصول به حساب می آید.

۱۱۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وسعت زیاد به خودی خود امری مطلوب است و از بین دو کشور که شرایط یکسانی دارند، کشوری که سرزمین وسیع تری در اختیار دارد، قدرتمندتر است.

۱۱۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از جمله اتحادیه های اقتصادی منطقه ای می توان به اِکو، آ. سه. آن و نفتا اشاره کرد. بندر آزاد تجاری شانگهای چین رتبه نخست بنادر جهان از نظر تعداد جابه جایی کانتینر را دارا می باشد و کشور بنگلادش جزء کشورهای پیرامون می باشد.

۱۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منظور از اقتصاد جهانی، تجارت بین المللی کالاها و خدمات است که بر مبنای ارزش یک پول معین صورت می گیرد، نه بر مبنای واحد پولی هر کشور.

۱۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مزارع پلانتیشن در کشورهای مجاور استوا در قاره های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند. این مزارع برای اولین بار در جنوب ایالات متحده احداث شدند.

۱۱۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۰٪ جمعیت جهان در نواحی کوهستانی زندگی می کنند.
نواحی ساحلی کم تر از ۱۵٪ سطح زمین را شامل می شوند.
۴۰٪ جمعیت جهان در نواحی ساحلی زندگی می کنند.

۱۲۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

تصویر داده شده مربوط به غار علی صدر در همدان است که بر اثر پیشرفت پدیده ی کارست تشکیل شده است.

۱۲۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. یکی از معروف ترین تقسیم بندی های آب و هوایی، طبقه بندی «کوپن» است. این طبقه بندی براساس سه معیار بارش، دما و پوشش گیاهی انجام شده است.

۱۲۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در ناحیه ی استوا به دلیل زاویه ی مستقیم تابش و گرمای همیشگی یک کانون کم فشار ایجاد می شود. قطب ها به عکس به دلیل سردی فوق العاده ی هوا مراکز پرفشار هستند.

۱۲۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پوشش گیاهان ساوان بین جنگل های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است.

۱۲۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جغرافی دان ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار را به کار می گیرند.

۱۲۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فعالیت های اقتصادی نوع اول به فعالیت هایی گفته می شود که با استخراج و به دست آوردن مواد خام یا محصول از زمین و دریا سروکار دارند؛ مانند کشاورزی.

یکی از نیازها و نگرانی های مهم بشر امروز، تأمین غذاست و امنیت غذایی جزو اهداف و برنامه های مهم همه ی کشورها محسوب می شود. به همین سبب، کشاورزی یک فعالیت بسیار مهم اقتصادی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در استدلال استقرایی با بررسی چند نمونه نتیجه‌ی حاصله به کل آن جامعه سرایت داده می‌شود. از استدلال‌های استقرایی قوی در علوم تجربی استفاده می‌شود. در این مثال نیز با نمونه‌برداری بخشی از بافت، نتیجه در مورد کل بافت تعیین شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: سرشماری‌هایی که انجام می‌شود با توجه به کل جامعه‌ی آماری است و به نوعی استقرای تام است نه ناقص چون تک تک افراد را آن بررسی می‌شود.

گزینه‌ی «۲»: در این گزینه یک فرضیه بیان شده که نتیجه‌ی قطعی ندارد. بررسی فرضیه‌های علمی نوعی استنتاج بهترین است.

گزینه‌ی «۴»: این گزینه یک استدلال استقرایی تمثیلی است که از روی یک شباهت ظاهری در دوران جوانی و پیری اشاره به یکسانی توانایی جسمی این دوران‌ها کرده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قیاس موجود در گزینه‌ی (۳) از نوع وضع مقدم و معتبر است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وضع تالی و نامعتبر است، زیرا ممکن است امیررضا به دلیل دیگری به مدرسه نرفته باشد.

(۲) رفع مقدم و نامعتبر است، زیرا ممکن است حقوق به دلیل دیگری افزایش پیدا کند.

(۴) رفع مقدم و نامعتبر است، زیرا ممکن است طرح مجدداً در مجلس مطرح و تأیید شود.

توجه: برای حل این سؤالات در حاشیه‌ی برگه، حالت‌های معتبر قیاس استثنایی متصل (وضع مقدم و رفع تالی) را یادداشت کنید و در میان گزینه‌ها، فقط به دنبال آن‌ها بگردید.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر عین تالی مقدمه‌ی اول را در مقدمه‌ی دوم و عین مقدم را در نتیجه بیاوریم، دچار مغالطه‌ی وضع تالی می‌شویم. در قیاس استثنایی از نوع متصل صرفاً دو حالت وضع مقدم و رفع تالی معتبر هستند و سایر حالات مغالطه محسوب می‌شوند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: اشتراک قضیه‌ی منفصل حقیقی و مانع‌الرفع، عدم قابلیت جمع در کذب است.

گزینه‌ی «۲»: در قیاس استثنایی وضع مقدم، مقدمه‌ی اول قضیه‌ی شرطی متصل و مقدمه‌ی دوم، قضیه‌ی حملی است.

گزینه‌ی «۳»: رابطه‌ی بین قضیه‌ی منفصل مانع‌الجمع و مانع‌الرفع، تباین است، چرا که هیچ حالت مشترکی ندارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این قیاس استثنایی اتصالی از قاعده‌ی رفع تالی نتیجه گرفته شده است که حالتی معتبر است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: از وضع تالی استفاده شده است که حالتی نامعتبر است.

گزینه‌ی ۳: یک قیاس اقترانی است، اما محصول نتیجه (دارای بال) که دارای علامت مثبت است در مقدمه دوم علامت منفی دارد. پس شرط سوم اعتبار قیاس رعایت نشده است.

گزینه‌ی ۴: از رفع مقدم استفاده شده است که حالتی نامعتبر است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) ویژگی‌های خوب و شایسته‌ای را به خریداران سهام نسبت می‌دهیم تا فرد را ترغیب کنیم به پذیرش آن — مغالطه تله‌گذاری

ب) برای جلوگیری از مجازات فردی که مجرم است، دست به توسل به احساسات زده‌ایم. — مغالطه‌ی توسل به احساسات

ج) در این قسمت از کوچک‌نمایی استفاده کردیم تا قیمت را روی سیصد هزار تومان نگه داریم اما در واقع سعی در مخفی کردن حقیقت داریم.

۱۳۱) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در قیاس گزینه‌ی ۴ تمام شرایط اعتبار قیاس رعایت شده‌اند. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: حد وسط (آدم‌ها) در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

گزینه‌ی ۲: هر دو مقدمه سالبه هستند.

گزینه‌ی ۳: محمول (مغازه‌دار) که در نتیجه علامت مثبت دارد، در مقدمه دارای علامت منفی است.

۱۳۲) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

منطق را به شاقول بنایی تشبیه کرده‌اند زیرا به کارگیری آن باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکمی می‌شود.

۱۳۳) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جملات مطرح شده در گزینه‌ی ۲ هر دو قضیه‌ی حملی هستند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: عبارت اول جمله‌ی انشایی است و قضیه محسوب نمی‌شود. عبارت دوم قضیه‌ی شرطی است.

گزینه‌ی ۳: عبارت اول جمله‌ی انشایی و عبارت دوم قضیه‌ی حملی است.

گزینه‌ی ۴: هر دو عبارت جمله‌ی انشایی هستند و قضیه محسوب نمی‌شوند.

۱۳۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (صفحه ۳۶)

۱۳۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

شش وجهی → دارای ابعاد → مقدار

۱۳۶) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) در برنامه‌ریزی اقتصادی و اجتماعی، منافع جمع اولویت داشته باشد ← سوسیالیسم

ب) مصلحت جمع نسبت به مصلحت افراد برتری داده شود ← لیبرالیسم

ج) تأمین‌کننده‌ی آزادی فردی باشد ← لیبرالیسم

۱۳۷) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به داروینیست‌ها از انسان که او را به حیوان راست‌قامت اما قدری پیچیده‌تر، تعبیر می‌کنند،

نمی‌توان ارزش ویژه‌ای برای انسان قائل شد و میان انسان و سایر حیوانات تفاوت واقعی در نظر گرفت.

۱۳۸) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هدف فیلسوفان از تفکر فلسفی دوری از تعصب و همچنین رسیدن به حقیقت و کشف آن است.

۱۳۹) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سقراط دانایی را در اقرار به نادانی می‌دانست و می‌گفت کاوش و جست‌وجوی من برای شناخت کسانی

که ادعای دانشمند بودن می‌کنند و جدا کردن آن‌ها از کسانی که دانشمند حقیقی هستند، سبب شده که گروه بزرگی به غلط مرا

«دانا» بنامند، در حالی که من دانا نیستم. فقط شاید به این دلیل که وقتی نادانی کسی را آشکار می‌کنم، کسانی که آن‌جا حاضرند،

گمان می‌کنند که آن‌چه را آن‌ها نمی‌دانند، من می‌دانم، حال آن‌که دانای حقیقی فقط خداست.

۱۴۰) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ویژگی‌های گروه اول:

۱- کم‌تر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند (نه این‌که اصلاً فکر نکنند).

۲- به همان اندازه که از دور و برشان آموخته‌اند، قناعت می‌کنند (عطش کسب حقیقت را ندارند).

۳- در انتخاب هدف، دقت نظر چندانی ندارند (زیرا برایشان اهمیتی ندارد و به آن‌چه هست، قانع‌اند).

۴- در انتخاب هدف و به صورت کلی زندگی، بیشتر دنباله‌رو دیگران‌اند (اغلب اوقات استقلال در اندیشه و عمل ندارند).

۵- آزاداندیش نیستند.

۱۴۱) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: برای دانش فلسفه نمی‌توان از نظر زمانی آغازی تعیین کرد که این سخن درباره‌ی همه‌ی دانش‌ها صدق می‌کند.
گزینه ۲: اطلاعات امروز ما به هیچ‌وجه نمی‌تواند تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه دهد.
گزینه ۴: برخی آثار تمدنی آن قدر قدیمی‌اند که در اثر گذر زمان، آثار تمدنی آن‌ها از بین رفته است. همین قدر می‌دانیم که تمدن‌های قدیم‌تر و ساده‌تر، مقدمه و پلکان شکل‌گیری تمدن‌های جدیدتر بوده‌اند.

۱۴۲) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سوفیست‌ها به این دلیل که سخن اندیشمندان با یکدیگر متضاد است نظر آن‌ها را بی‌هوده دانستند و این گزینه به عقیده‌ی سوفیست‌ها اشاره دارد نه علت پیدایش آن‌ها.

۱۴۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ارسطو معتقد است انسان دارای نفس ناطقه یا همان روح انسانی است. کسی که به روح باور داشته باشد، یعنی جهان را دارای بخش غیرمادی نیز می‌داند.

۱۴۴) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پی بردن به اسرار و رموز طبیعت توسط بهره‌گیری عقل از حواس انجام می‌گیرد که همان شناخت تجربی است.

۱۴۵) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دانشمند حقیقی می‌داند که نمی‌داند، اما مدعی دانش و دانایی نمی‌داند که نمی‌داند.

۱۴۶) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف) ثبات قیمت‌ها: تلاش دولت‌ها بر این است که تا حد ممکن از افزایش مداوم و بی‌رویه‌ی قیمت‌ها جلوگیری کرده و با اتخاذ سیاست‌های مناسب تورم را مهار و رشد قیمت‌ها را تثبیت کنند. (سیاست مالی انقباضی در مواقع تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد، موجب ثبات اقتصادی می‌شود.)

اشتغال کامل: برای تحقق این هدف دولت‌ها می‌کوشند زمینه‌ی رونق اقتصادی را فراهم آورند.

ب) درآمد یک متغیر جاری است. مانند سود سهام

دارایی یک متغیر انباره است و در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است. مانند سهام
ثروت یک متغیر انباره است، به عنوان مثال اتومبیل یا ساختمان، که در طول زمان افزوده یا کاسته می‌شود و راکد است.

پ) «تنظیم سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ هـ ش»: وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد

«تنظیم بودجه‌ی سال ۱۴۰۰ هـ ش»: وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد

«کشف، استخراج، تصفیه و توزیع فراورده‌های نفتی»: عرضه‌ی کالاها و خدمات

ت) به سیاست‌هایی که دولت برای کاهش نوسانات متغیرهای کلان اقتصادی مانند اشتغال، تورم و رشد اعمال می‌کند، سیاست‌های تثبیت اقتصادی گفته می‌شود که تقاضای کل اقتصاد را در کوتاه مدت مدیریت و تنظیم می‌کنند.

ث) مالیات بر حقوق: مالیات بر درآمد (مستقیم)

عوارض اتومبیل: عوارض شهرداری (غیرمستقیم)

مالیات بر اتومبیل: مالیات بر دارایی و ثروت (مستقیم)

مالیات بر خانه: مالیات بر دارایی و ثروت (مستقیم)

«ایجاد چک توسط بانک‌ها و استقبال مردم از آن»: بانک‌ها با ایجاد چک و سازماندهی فعالیت‌های اقتصادی از طریق آن، توانستند از میزان پول نقد در گردش بکاهند و سهم چک را در مبادلات افزایش دهند. ایجاد چک و استقبال مردم از آن باعث شد که «شبه پول» در اقتصاد شکل بگیرد.

«تشکیل اتحادیه‌ی اقتصادی توسط کشورهای اروپایی و انتخاب پول واحد»: کشورهای اروپایی با تشکیل اتحادیه‌ی اقتصادی و حتی انتخاب پول واحد، بازرگانی کل اروپا را تقریباً به صورت بازرگانی داخلی درآورده‌اند.

«انتخاب برخی فلزات مانند طلا و نقره به عنوان وسیله‌ی پرداخت در مبادلات»: این انتخاب موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل‌ونقل را نیز رونق بخشید.

ب) بانک تخصصی، مثال: بانک توسعه‌ی صادرات

بانک سرمایه‌گذاری، مثال: بانک ایران و اروپا

بانک توسعه‌ای، مثال: بانک توسعه‌ی تعاون / بانک توسعه‌ی اسلامی مستقر در جده

بانک تجاری، مثال: بانک ملی

پ) مطابق عقد «جعاله»، کارفرما تعهد می‌کند در قبال عمل مشخص کارگزار یا عامل، اجرت معینی به او بپردازد.

ت) تهیه‌ی دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران برعهده‌ی بانک مرکزی است.

ث) بورس با بررسی و شفاف‌سازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌کند.

گزینه‌ی ۱: ویژگی حکومت ایران در دوران پایانی حکومت صفویه

گزینه‌ی ۲: ویژگی حکومت ایران در دوران حکومت قاجار

گزینه‌ی ۳: ویژگی حکومت ایران در دوران پهلوی

گزینه‌ی ۴: ویژگی حکومت ایران در دوران حکومت قاجار

الف) سهم هر دهک می‌تواند بزرگ‌تر از (یا مساوی با) سهم دهک ماقبل خود یا کوچک‌تر از (یا مساوی با) سهم دهک بعد از خود باشد، که این مورد تنها در دو گزینه‌ی ۲ و ۴ رعایت شده است.

ب) با مقایسه‌ی نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه‌ی وضعیت توزیع درآمد به کار می‌رود.

$$\text{شاخص دهک ها} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{15}{5} = 3$$

- اقتصاد یکپارچه: نیمه‌ی اول حکومت صفوی

- از دست دادن فرصت طلایی برای جبران کاستی‌ها: قاجار

- نداشتن تصور درست از موقعیت جهان: دوره‌ی پایانی حکومت صفویه

- حضور گسترده‌ی دولت در عرصه اقتصاد: پهلوی

$$cpi = \frac{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل} - \text{هزینه سبد بازار در سال معین}}{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل}} \times 100$$

$$\Rightarrow cpi = \frac{720,000 - 450,000}{450,000} \times 100 = 60$$

الف) دولت‌ها به عنوان قوه مجریه کشور با داشتن بودجه و سیاست‌گذاری و مقررات‌گذاری اقتصادی و مالی، نقش اساسی در برنامه‌ریزی اقتصادی دارند.

ب) «ورود به رقابت‌های اقتصادی منطقه‌ای و علم و فناوری» مربوط به دهه چهارم عمر انقلاب اسلامی و «واگذاری کارخانه‌ها و شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی» مربوط به دهه سوم عمر انقلاب اسلامی است.

پ) در دهه دوم عمر انقلاب اسلامی، عزم کشور بر حل مشکلات اقتصادی بر جای مانده از زمان پهلوی و بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ بود. همچنین برای آغاز جهش اقتصادی و پر کردن عقب‌ماندگی‌ها، نیازمند زیرساخت‌های اقتصادی لازم مثل راه و ترابری، بندر و اسکله، نیروگاه برق، صنایع پایه مثل فولاد، مخابرات، پتروشیمی، بهداشت، سلامت و افزایش دانشگاه‌ها بودیم؛ بنابراین دوره سازندگی اقتصادی شکل گرفت.

این روند در دهه سوم انقلاب نیز ادامه داشت، ضمن اینکه به ثمر رسیدن بسیاری از طرح‌های اقتصادی و مولد، تولید ناخالص ملی (GNP) و درآمد سرانه کشور را بهبود بخشید.

الف) خرید طلا برخلاف خرید سهام به پول خیلی زیادی نیاز ندارد و برای حفظ ارزش پول در شرایط موقتی، روش سرمایه‌گذاری مناسبی است.

ب) وقتی که به دنبال سرمایه‌گذاری بدون ریسک و با سود معمولی هستید و برای سال بهای طولانی به پول خود احتیاج ندارید، بهتر است که سرمایه‌گذاری بلندمدت در بانک داشته باشید.

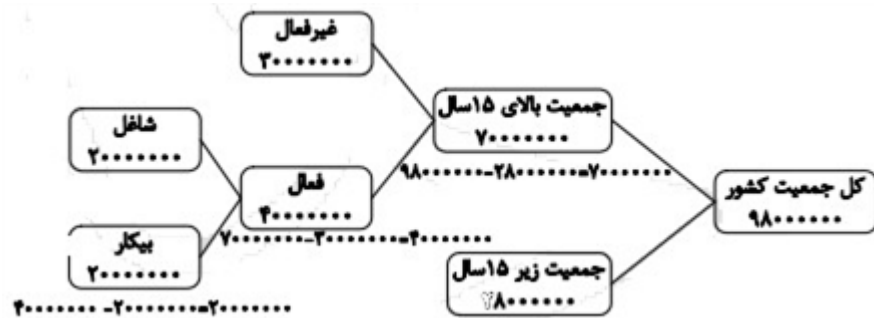
ج) خرید سهام فعالیتی پرسود است که پرسود بودن آن قطعی نیست و به همین دلیل ریسک بالایی دارد.

یک منشأ رشد اقتصادی افزایش در منابع است. به جای رشد با الگوی مرز امکانات تولید، اگر رشد در کلیه منابع تولیدی صورت گیرد، معنی PPF به سمت جلو حرکت می‌کند (مثل گزینه ۲) اما در صورت سؤال گفته شده که افزایش منابع تولیدی فقط در منابع تولید فناوری صورت گرفته است. پس با توجه به اینکه منابع تولید فناوری روی محور عمودی است، افزایش منابع یا رشد باید روی محور عمودی صورت گیرد (۳) در (۱) و (۲) در نتیجه رشد اتفاق نیفتاده است و صرفاً منابع تولیدی تغییراتی داشته.

الف) در دوره قاجار در حالی که کشورهای دیگر منطقه همچون مصر و ترکیه (امپراطوری عثمانی) و سوریه و لبنان در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی، رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود.

ب) ویژگی عمده دوره پهلوی، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

ج) رونق و آبادانی اقتصاد ایران را تا اواسط حکومت صفویه می‌توان از زیربناها و عمران بندرها، بازارها، مدارس علمی، کاروان‌سراها، مساجد باقی‌مانده و فعالیت‌های خیریه‌ها درک کرد.

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$$

$$۲۰,۰۰۰, \frac{۲۰۰}{۴}, ۰۰۰, ۰۰۰ \times ۱۰۰ = ۵۰\%$$

نکته: دقت کنید وقتی جمعیت شاغل و بیکار با هم برابرند، نرخ بیکاری ۵۰٪ می‌شود.

- الف) عبارت صورت سؤال به هدف «رشد و پیشرفت اقتصادی» از جمله اهداف اقتصادی دولت اشاره دارد.
- ب) افزایش در مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش در نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی)، بهترین راه تحریک تقاضای کل است که در مواقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.
- ج) دیوان محاسبات مستقیماً زیر نظر مجلس شورای اسلامی است. این دیوان وظیفه دارد که به کلیه حساب‌های وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند، رسیدگی کرده تا هیچ هزینه‌ای از محل اعتبارات مصوب تجاوز نکند و هر وجهی در محل خود به مصرف برسد.
- د) موارد صورت سؤال به ترتیب، به مالیات بر دارایی و ثروت، مالیات بر درآمد و مالیات بر فروش اشاره دارند.

- الف) هنگامی که دولت بخشی از قیمت تمام شده شیر را می‌پردازد تا مردم بیشتر آن را مصرف کنند و با مبلغ ارزان‌تر دریافت کنند، آن مبلغ، یارانه نامیده می‌شود.

$$\text{تومان } ۱,۵۰۰ \Rightarrow ۹,۵۰۰ - ۱۱,۰۰۰ = \text{یارانه} \Rightarrow \text{قیمت فروش} - \text{قیمت تمام شده} = \text{یارانه}$$

یارانه از هزینه‌های جاری و از «پرداخت‌های انتقالی» است.

- الف) نفت خام، ثروت عمومی است و همان‌طور که فروش فرش و اثاث خانه، نباید برای خانوار درآمد به شمار رود، منابع حاصل از صادرات و فروش نفت درآمد محسوب نمی‌شود.
- ب) اگر منابع درآمدی، تکافوی هزینه‌های دولت را نکند، دولت می‌تواند برای جبران کسری بودجه خود از داخل یا خارج کشور استقراض کند.
- ج) در صورتی که عدالت مالیاتی مورد توجه قرار گیرد، مالیات یکی از ابزارهای مؤثر در رفع نابرابری‌های اقتصادی - اجتماعی است.
- د) در میان انواع مالیات‌ها براساس پایه مالیاتی، مالیات مستقیم به دولت اجازه می‌دهد افراد پردرآمد و کم‌درآمد یا افراد ثروتمند و افراد فقیر را از هم جدا کند و فقط از گروه خاصی مالیات بگیرد.
- گاهی دولت‌ها مالیات بر فروش را با هدف افزایش هزینه یک رفتار (مثل مصرف دخانیات یا مصرف کالای خارجی) وضع می‌کند تا انگیزه افراد برای آن رفتار را کاهش دهند.

$$\text{ریال } ۱,۰۰۰,۰۰۰ = (۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۵,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۱۰}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } ۱,۵۰۰,۰۰۰ = (۳۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۱۵}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } ۵,۴۰۰,۰۰۰ = (۶۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۵,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۱۸}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } ۴,۸۰۰,۰۰۰ = (۸۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۶۵,۰۰۰,۰۰۰) \times \frac{۲۴}{۱۰۰}$$

$$\text{ریال } ۱۲,۷۰۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۵۰۰,۰۰۰ + ۵,۴۰۰,۰۰۰ + ۴,۸۰۰,۰۰۰ = \text{مالیات ماهانه فرد (ب)}$$

$$\text{ریال } ۷۲,۳۰۰,۰۰۰ = ۸۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۲,۷۰۰,۰۰۰ = \text{مانده خالص ماهانه فرد}$$

ج) نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه، «تصاعدی طبقه‌ای» است.

در صورتی که فرد $\frac{۱}{۳}$ مانده خالص درآمد خود را در سرمایه‌گذاری جدید به کار ببرد، $\frac{۲}{۳}$ دیگر مانده خالص برای او باقی

$$\text{ریال } ۲۴/۱۰۰ = ۷۲/۳۰۰ \times \frac{۱}{۳} \text{ می‌ماند.}$$

